

Na Pulskom festivalu u glavnom programu prikazan 'Halimin put'

Ostojićeva Bosna je etnoselo kako ga zamišlja i vidi gledatelj sa Zapada

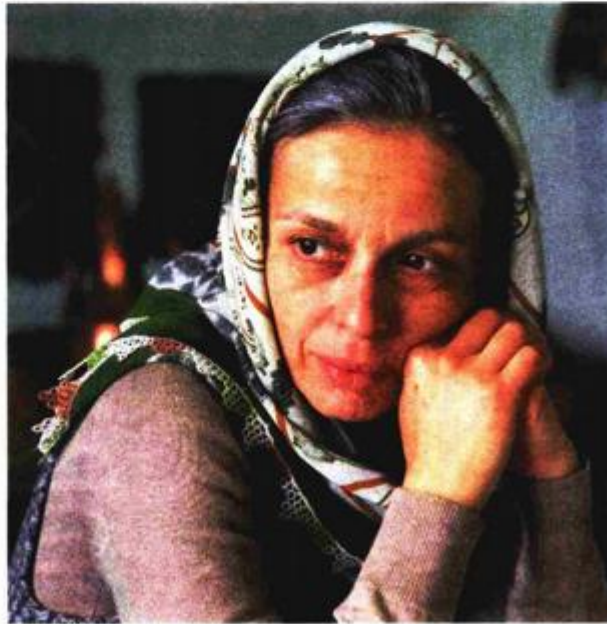
PIŠE
**JURIČA
PAVIČIĆ**

U posljednjih desetak godina u hrvatskoj kinematografiji postoji gotovo bizarna tematska fiksacija na Bosnu i Hercegovinu. U mnoštvu hrvatskih filmova koji se bave BiH koji put je teško razlučiti kad interes za Bosnu izvire iz podrijetla i biografije scenarista i redatelja, a kada izvire iz kalkulacije i uvjerenja kako je Bosna zlatna riječ koja otvara strana festivalska vrata. No, ono što je zanimljivije od kreativnih motiva jest način na koji hrvatski film prikazuje Bosnu. Dok sam bosanski film svoju zemlju pokazuje slatko-kiselu, s prstohvatom ironije i obaveznim hepiendom, za hrvatske filmaše ona je izvor negativne fascinacije, sva u tragici i balkanskom dertu.

Dvije epohe

Takav je slučaj i s novim hrvatskim filmom koji se bavi Bosnom, "Haliminim putem". "Halimin put" nastao je u kreativnoj suradnji scenarista Fede Isovića - pisca popularne serije "Lud, zbuđen, normalan" - te redatelja Arseno A. Ostojića, pulskog pobjednika iz 2008. i režisera izvrsne "Divne splitske noći". "Halimin put" zbiva se u zabitom selu zapadne Bosne u dvije epohe: koncem sedamdesetih i nekoliko godina nakon rata. Junakinja filma Halima (Alma Prica) seoska je žena koja pati jer ne može roditi. Jednog dana na kućna joj vrata kuca nećakinja Safija (Olga Pakalović) koju je otac (Mustafa Nadarević) otjerao iz kuće jer je zatrudnjela sa Srbinom. Halima uzme dijete na brigu, a Safija otpočne s voljenim novi život. Četvrt stoljeća kasnije, Halima oplakuje muža i dijete koje su ubili Srbi. Da bi forenzičari identificirali tijelo, treba DNK majke, a to znači da treba pronaći otpadnicu Safiju. Od te točke "Halimin put" razvija se u smjeru koji podsjeća na grčku tragediju, no koji ima i neobičnih sličnosti s "Nožem" Vuka Draškovića - još jednim fikcionalnim djelom u kojem zavađeni BiH etnosi gube i nalaze djecu te ubijaju zabunom vlastitu krv. "Halimin put" izvedbeno

Alma Prica u filmu glumi Halimu, seosku ženu koja ne može roditi i koja preuzme dijete nećakinje Safije (Olga Pakalović)

nije loš film - produkcijski je dojmljiv, solidno režiran i glumljen. No, gledajući film nisam se mogao oteti dojmu temeljne neautentičnosti, osjećanju da gledam balkanistički tematski park kakovog zamišljaju zapadni gledatelji. Ostojićeva Bosna i u sedamdesetima i u devedesetima izgleda isto - kao pitoreskno etno selo s kraja srednjeg vijeka. Likovi, njihov govor, interijeri, držanje i ikonografija ostavljaju prije dojam pasatističke fantazije u predmodernoj Bosni nego neke postojeće zemlje.

Elegantna minijatura

Sve to još bi se i moglo pravdati kao ciljana kalkulacija za zapadnu publiku željnu egzotike, no pored toga film ima i scenarističkih slabosti - zagušen je nepotrebnim i doslovnim fleš bekovima, a finalno razračunavanje supružnika posve je podigrano, pa je iz filma tako amputirano najzanimljivije dramsko čvorište. "Halimin put" je - ukratko - film koji ima problema, a u svemu tome najčvršća su točka glumci, pogotovo par mladih - Olga Pakalović i Mijo Jurišić.

U četvrtak su prikazana i

Najviše će se pričati o najbizarnijem filmu festivala - 'Rastanku 2' Irene Skorić

dva filma iz programa hrvatskih manjinskih koprodukcija. Prvi od njih je "Praktični vodič kroz Beograd s pjevanjem i plakanjem" Bojana Vuletića, omnibus-komedija s pet sentimentalnih minijatura i pet stranaca u suvremenom Beogradu. Kudikamo značajniji film su, međutim, "Posljednja ambulanta kola Sofije" bugarskog režisera Iliana Meteva, film koji u Pulu stiže nakon što je u Karlovym Varyma dobio glavnu nagradu i postao vruća festivalska roba.

U srijedu je nastavljen i nacionalni kratkometražni program koji je - kad se sve skupa zbroji - ipak slabiji od onog na Danima hrvatskog filma. U paketu filmova u srijedu najviše je odskočio "Izvan sezone", eliptična, elegantna psihološka minijatura redateljice Dijane Bolanče. No, bez sumnje najviše će se pričati o vjerojatno najbizarnijem naslovu festivala, filmu "Rastanak 2" redateljice Irene Skorić.

Previše i za Von Trier!

Nakon što je pred par godina snimila kratki film "Rastanak" i s njim ostvarila festivalski uspjeh, zagrebačka je autorica snimila sequel vlastitog kratkometražnog filma (!) kojem je svrha ponajprije to da autorica pred kamerama pokaže podeblji press clipping prethodnog filma. "Rastanak 2" je ego trip na kakav se ne bi odvažili ni Von Trier ni Kusturica - najveći egocentri svjetskog filma - a kamoli kratkometražna redateljka početnica!•